

Les competències digitals, claus per trobar una bona feina avui i demà

ALBA ESCOLÀ

Gerent d'Imancorp Foundation.

La situació econòmica causada per la pandèmia de la Covid-19 ha accelerat una tendència de la qual molts analistes han estat avisant els últims anys: la digitalització de les empreses i l'automatització de moltes de les tasques en els llocs de treball. Per saber com afectarà aquesta canvi tecnològic a l'ocupació, des d'IMANcorp FOUNDATION, i en col·laboració amb el Grup de Recerca en Educació i Treball del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, hem creat l'Observatori de competències digitals i ocupabilitat que acaba de presentar el seu primer informe: *Indicadors de competències digitals i ocupabilitat*.

QUÈ SÓN LES COMPETÈNCIES DIGITALS?

Habiltats d'informació

- Copiar o moure arxius o fitxers
- Guardar arxius en espai d'emmagatzematge a Internet
- Obtenir informació de webs d'Administracions Públiques
- Buscar informació sobre béns o serveis
- Buscar informació sobre temes relacionats amb la salut

Habiltats de resolució de problemes

- Transferir arxius entre un ordinador i altres dispositius
- Instal·lar programari i apps
- Haver comprat per Internet en els últims 12 mesos, realitzar vendes en línia, fer servir banca electrònica, utilitzar recursos d'aprenentatge *online*

Competències informàtiques

- Usar un processador de text, usar un full de càlcul, fer servir programari per editar àudio, fotos o vídeo
- Crear presentacions o documents integrant text, imatges, taules o gràfics; utilitzar programari per editar fotos, vídeo o àudio
- Escriure un codi en algun llenguatge de programació

Habiltats de comunicació

- Enviar o rebre correus electrònics
- Participar en xarxes socials
- Trucar o fer videotrucades a través d'Internet
- Penjar contingut propi a Internet per a ser compartit

Font: OBSERVATORI DE COMPETÈNCIES DIGITALS I OCUPABILITAT. Primer informe: *indicadors de competències digitals i ocupabilitat*. 2021.

Només el **50,4%**
dels ciutadans/
ciutadanes té
competències
digitals avançades

QUINA ÉS LA SITUACIÓ DE PARTIDA?

Segons aquest primer estudi, el 23,9% dels ciutadans o no té competències digitals o aquestes són molt bàsiques. Només la meitat de la població enquesta (50,4%) té habilitats avançades en l'ús d'un processador de textos o d'un full de càlcul, a fer servir programes per editar àudio, fotografia o vídeo, a fer presentacions o documents integrant text, imatges, taules o gràfics, o per escriure un codi en algun llenguatge de programació.

Si bé l'estudi apunta que no hi ha diferències significatives entre les competències digitals en funció del sexe —és a dir, el nivell de competències és semblant entre homes i dones— sí que s'ha observat una notable disparitat segons l'edat, el nivell d'estudis i els ingressos a la

llar. En concret, s'observa que, a mesura que s'incrementa l'edat, augmenta el percentatge de persones amb competències digitals baixes o nul·les, i és especialment elevat entre aquelles persones de més de 65 anys.

Val la pena destacar d'aquesta anàlisi la forta polarització que hi ha en les habilitats digitals segons el grau d'estudis assolits: **en les persones amb més formació, el seu percentatge de competències en relació amb les competències intermèdies i altes és més elevat**, mentre que aquelles amb estudis bàsics presenten un tant per cent més alt en els nivells de competències digitals més baixes o inexistents.

ABANDONAR ELS ESTUDIS, UNA MALA IDEA

L'índex de competències digitals creat expressament per a aquest estudi, i que les puntua en una escala de 0 a 26, posa en relleu que, en el cas dels joves de fins a 30 anys, la nota en competències digitals és de 15,3. Xifra que disminueix en els següents trams fins a situar-se 10 punts per sota en els majors de 60 anys, on la mitjana és de 5,62.

En relació amb el nivell d'estudis, de mitjana, les persones amb una baixa formació mostren un índex de poc més de 7 punts,

mentre que en el cas de la població amb formació superior aquest índex s'incrementa fins pràcticament el doble, 14,14.

Això vol dir que l'edat i els estudis són dues variables clau per adquirir aquestes capacitats. O dit d'una altra manera, no només l'edat, sinó també la formació és essencial per adquirir aquestes capacitats, i això és rellevant ja que aquestes cada vegada més seran fonamentals per trobar una ocupació.

Els resultats mostren també que, com més alt és el grau educatiu assolit, també augmenten aquestes competències, especialment en els nivells avançats i intermedis. Així, en el cas dels graduats en CFGS més d'un 80% té un nivell de competències digitals intermedi (58,3%) o avançat (23,3%).

En sentit contrari, a l'extrem

oposat, s'observa com **entre les persones que van abandonar l'ESO, gairebé la meitat o bé presenten un nivell bàsic (45,9%) o fins i tot no saben utilitzar l'ordinador ni altres dispositius informàtics.**

Aquests resultats coincideixen amb els d'altres investigacions. I això ens porta a pensar que els joves no haurien d'abandonar els estudis aviat, fins i tot si consideren que pel que fa a les seves capacitats digitals ja disposen del coneixement suficient per a optar a un lloc de treball.

Especialment perquè, com veurem més endavant, a mesura que les noves generacions accedeixin al mercat laboral hi haurà una sèrie de capacitats digitals que es consideraran innates i ja no suposaran un factor diferencial, i per tant, competitiu.

COMPETÈNCIES DIGITALS I OCUPACIÓ

De fet, en la relació entre competències digitals i ocupació, l'estudi assenyala, en primer lloc, com **les persones que disposen d'un nivell avançat de competències digitals es concentren majoritàriament en les ocupacions que requereixen un nivell superior de qualificació**, sense importar el grau educatiu. Aquests llocs són els que exerceixen els directors i gerents, professionals científics i intel·lectuals, així com tècnics i professionals de nivell mitjà.

Això contrasta amb la resposta dels enquestats davant la pregunta de les aptituds a les quals atribueixen més importància a l'hora de buscar una feina, ja que, independentment del nivell d'estudis finalitzats, apunten a les habilitats personals i socials: personalitat, habilitats socials, comunicació, treball en grup, les capacitats pràctiques i de gestió, planificació i emprenedoria.

En canvi, la formació, el domini de la informàtica i de les tecnologies de la informació i la comunicació són els factors menys valorats després dels coneixements d'idiomes.

No obstant això, la importància de les competències digitals és notòria quan s'analitza com els individus amb ocupacions a les quals se sol accedir amb un nivell més alt de qualificació són els que compten amb una valoració superior a la mitjana pel que fa a competències digitals (perquè l'empresari avalua aquestes competències).

Fins i tot si els mateixos professionals no ho reconeixen —o no ho veuen essencial per al lloc de treball que han aconseguit— la veritat és que les seves competències digitals han estat ja claus per obtenir una bona ocupació. I això, previsiblement, no deixarà de ser així en el futur.

●● La importància de les competències digitals és notòria quan s'analitzen els individus amb ocupacions a les quals s'accedeix amb un nivell més alt de qualificació; les empreses les avaluen positivament

COMPETÈNCIES DIGITALS SEGONS SECTOR D'OCUPACIÓ

Font: OBSERVATORI DE COMPETÈNCIES DIGITALS I OCUPABILITAT. Primer informe: indicadors de competències digitals i ocupabilitat. 2021.

LA IMPORTÀNCIA DE LA FORMACIÓ

Tot i que és cert que davant generacions anteriors els nadius digitals parteixen amb molts avantatges en l'adquisició de

digitals, l'informe demostra la importància de la formació, o dit d'una altra manera, estudiar per adquirir competències que siguin útils per a poder, més en davant, aconseguir un ocupació.

I encara més, la correlació entre estudis i competències digitals demostra que no cal que la formació sigui de caràcter tecnocientífica, com bé podríem pensar, ja que, segons es desprèn del document, aquells amb estudis de tipus humanístic o social compten amb majors competències digitals.

Les raons poden ser, per una banda, que la pròpia dinàmica de l'ensenyament afavoreix (obliga a) la seva adquisició; i

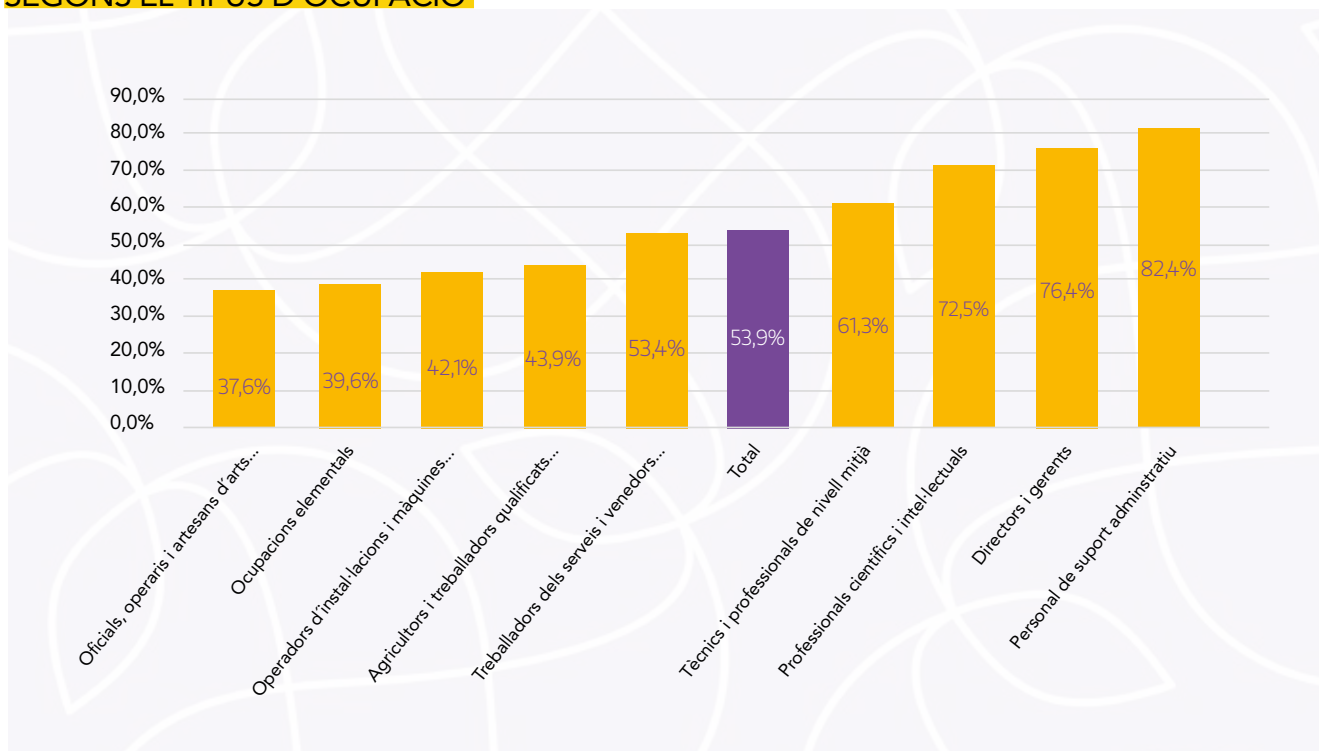
per altra banda, que aprendre és un procés global, de manera que aquell que s'esforci a instruir-se en un coneixement ho tindrà més fàcil per adquirir-ne d'altres després.

Ningú pot posar en dubte que ser nadiu digital és un avantatge, però no és una cosa definitiva. A mesura que el mercat estigui copat per aquestes generacions, la diferenciació en un procés de selecció no procedirà dels coneixements digitals únicament, de manera que els aspirants hauran d'aportar major formació i competències concretes.

Per a les famílies o tutors, això s'hauria de traduir en la **necessitat de reforçar els menors en l'estudi, explicant-los que adquirir coneixements, fins i tot si**

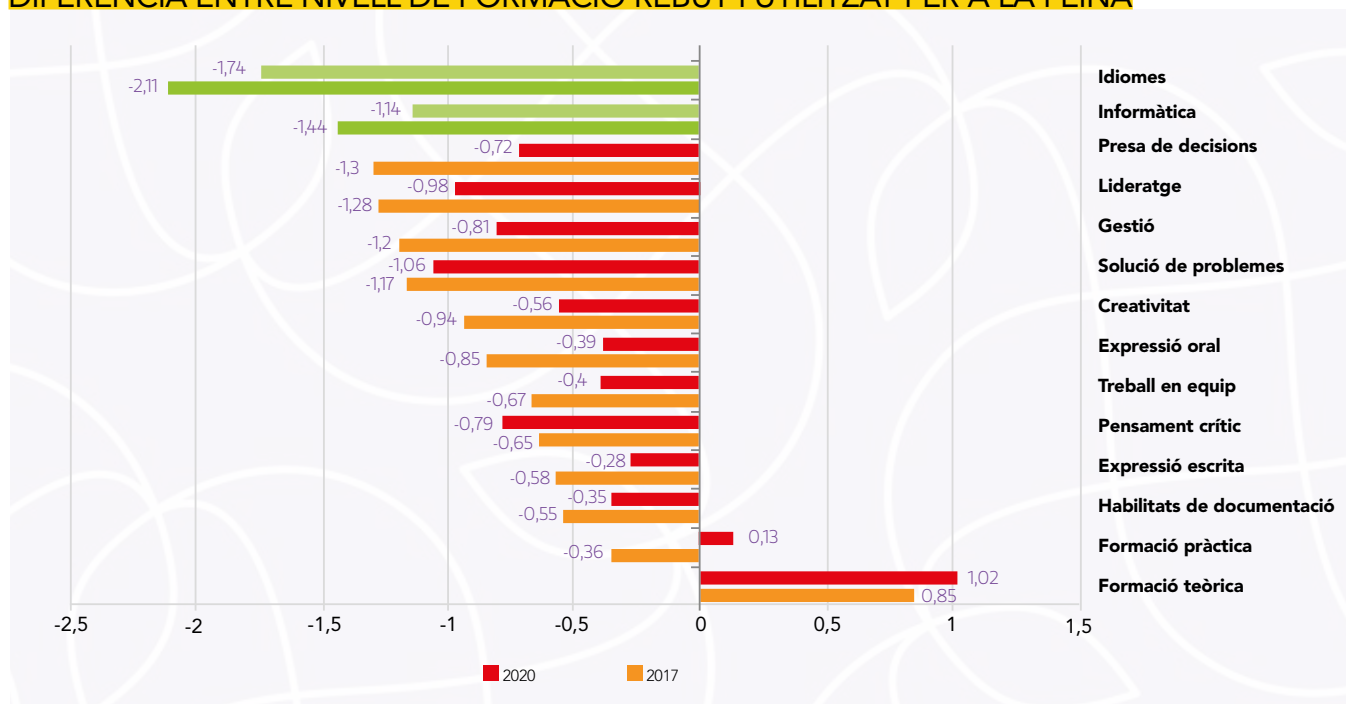

IMPORTÀNCIA DE LA INFORMÀTICA COM A FACTOR D'OCUPABILITAT SEGONS EL TIPUS D'OCUPACIÓ

Font: OBSERVATORI DE COMPETÈNCIES DIGITALS I OCUPABILITAT. Primer informe: indicadors de competències digitals i ocupabilitat. 2021.

**DÈFICIT DE FORMACIÓ:
DIFERÈNCIA ENTRE NIVELL DE FORMACIÓ REBUT I UTILITZAT PER A LA FEINA**

Font: AQU 2017 i 2020.

●● Ser nadiu digital és un avantatge, però no és una cosa definitiva. A mesura que el mercat estigui copat per aquestes generacions, la diferenciació en un procés de selecció no procedirà dels coneixements digitals únicament: els aspirants hauran d'aportar major formació i competències concretes ●●

aquests semblen molt allunyats de les habilitats tècniques, els podran servir després per a millorar les seves competències digitals.

A mesura que aquests coneixements digitals es generalitzin, per l'arribada al mercat de treball de generacions que han adquirit aquesta sapiència de manera natural —sapiència que es considerarà, gairebé, com un fet estàndard—, la formació específica per a una professió es convertirà de nou en un fet diferencial de cara a aconseguir una ocupació.

CONCLUSIONS

El grau de formació i l'edat són, per tant, les variables més discriminatòries i amb un major poder explicatiu en relació al nivell de competències digitals. Concretament, l'estudi assenyalava que **les persones amb un nivell educatiu més elevat tenen competències digitals més grans independentment de la seva situació laboral i per a tots els grups d'edat.**

Per contra, entre les persones amb un nivell menor d'estudis es concentren els col·lectius on les competències digitals són més baixes. L'edat només afegeix un element addicional que incrementa aquestes diferències.

